

неадольным, жаданьне валадарыць на вясковай вуліцы ці ў двары мікрараёну, панаваць сярод братвы Аўтазу, Сельгаспасёлка, Грушаўкі ці выглядаць „крутым дзедам“ у вачох казарменных салаг і духаў.

Спакуса апырэдзіць спаборніка, падставіўшы яму нагу на спартовай дыстанцыі. Ці *спакуса* зьняславіць суперніка, ілжыва абвінаваціўшы яго ў тым, што, не адолеўшы *спакусы*, нібыта скраў на пасадзе кіраўніка краіны ажно цэлую скрыню казённых цвікоў.

Спакуса пераконваць раз-пораз у тым, хто тут гаспадар, сувора грывнуць па стале ці па вуху калгаснага трактарыста, уладна паказаўшы на дзьверы абрыдлым замежным амбасадарам, а то і ўдала скарэктаваўшы кірунак залётнага паветранага шарыка.

Спакуса кіраваць плыняй ракі ці палётам футбольнага мячыка, „чэснымі гражданамі“, „вашывымі блохамі“ ды іншым „атрэб’ем“.

Спакуса кіраваць гісторыяй, вызначаючы лёсы асобаў і лёс усяе нацыі, тым самым *спакусіўшыся* на ўладу, дадзеную толькі Богу.

Не ўвядзі нас у *спакусу*, але збаў нас ад злага...

Сталоўка

Віталь Цыганкоў

Сталоўка (як сьцьвярджае тлумачальны слоўнік — прадпрыемства грамадзкага харчаваньня) зьявілася ў 20-я гады як сымбаль новага сацыялістычнага побыту. Тут няма буржуазнай эксплюатацыі, ніхто не прыслугоўвае табе за сталом, ты сам падаеш сабе ежу.

Тлумачальны слоўнік ураўноўвае словы „сталовая“ і „сталоўка“, але кожны тут пачуе і адчуе відавочныя адрозьненні. „Сталоўка“ гучыць больш дэмакратычна. Польская „*stołówka*“ падобная да беларускай, а ўкраінская „*їдальня*“ — да чэскай „*jídelna*“.

„Сталоўка“ бывае школьная, студэнцкая, заводзкая, міністэрская. *Сталоўкі* на прадпрыемствах і ўва ўстановах былі месцам, дзе рабочыя і навуковыя супрацоўнікі праводзілі самы чаканы час працоўнага дня — абед. Цяпер у раней шматлікіх НДІ, калі яны і выжылі, *сталовак* амаль не засталася — гэтая плошча часцей за ўсё здадзеная ў арэнду камэрцыйным фірмам. Амаль не засталася *сталовак* і на вуліцах Менску ды іншых буйных гарадоў Беларусі. Бальшыня зь іх пераўтварылася ў дарагія рэстараны або крамы.

Адзінае месца, дзе *сталоўкі* ня толькі захаваліся, але і часам нават палепшылі сваю якасьць, гэта дзяржаўныя міністэрствы. Першая сярод іх — у будынку Савету Міністраў — галоўная *сталоўка* краіны, дзе кормяць лепш за многія рэстараны.

Апошнія гады ў Беларусі, як ува ўсім сьвеце, зьявілася „*сталоўка* па-амэрыканску“ — Макдональдз. Праўда, выбар страваў там зусім не такі багаты...

Старасьветчына

Сяржук Сокалаў-Воюш

Старасьветчына — слова, зразумелае кожнаму беларусу. Ад яго пахне памяццю стагодзьдзяў, магнацкімі замкамі й палацамі, шляхецкімі маёнткамі,